



EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 30.11.2006
KOM(2006) 764 galutinis

2006/0255 (ACC)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

laikinais panaikinantis bendrųjų tarifų lengvatų taikymą Baltarusijos Respublikai

(pateikta Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. Pagal Bendrijos bendrųjų lengvatų sistemos (BLS) nuostatas produktams, kurių kilmės šalis yra lengvatas gaunanti šalis, galima tam tikromis aplinkybėmis iš dalies arba visiškai panaikinti preferencines priemones, įskaitant tuos atvejus, kai rimtai ir sistemingai pažeidžiami Jungtinių Tautų ir Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijose nustatyti pagrindinių žmogaus ir darbo teisių principai.
2. Baltarusijos Respublika yra įtraukta į šalių, kuriose taikoma BLS, sąrašą.
3. 2003 m. pabaigoje tarptautinių profesinių sąjungų paraginta Komisija paskelbė sprendimą inicijuoti tyrimą dėl tariamų laisvės burtis į asociacijas ir kolektyvinių derybų teisės Baltarusijoje pažeidimų.
4. Komisija tyrė institucinę sistemą, pagrindines institucijas, socialinės partnerystės struktūrą ir susijusius Baltarusijos teisės aktus, lygino visa tai su tarptautiniais standartais ir pasinaudojo TDO laisvės burtis į asociacijas komiteto, TDO ekspertų komiteto ir JT ataskaitų išvadamis bei rekomendacijomis. Dviejų minėtų TDO komitetų rekomendacijos yra pagrindinis atramos taškas aiškinant tarptautinę darbo teisę ir nacionalinių bei tarptautinių standartų sąsają taisykles. Be pirminių nacionalinių suinteresuotųjų šalių ir jų partnerių organizacijų parodymų tarptautiniu lygiu, vyko pokalbiai su vyriausybės ir darbdavių organizacijų atstovais bei visomis susijusiomis tarptautinėmis agentūromis, NVO ir Europos Komisijos tarnybomis.
5. Atliekant tyrimą buvo nustatyta, kad Baltarusijoje stabdoma teisė laisvai steigti profesinių sąjungų organizacijas, teisė organizuoti, teisė pasirinkti profesinių sąjungų organizacijas ir tokių organizacijų teisė būti teisiškai pripažintomis bei gauti išorės finansavimą. Baltarusijoje skatinama sąjungų diskriminacija ir profesinių sąjungų žlugdymas bei jų veiklos stabdymas.
6. Be Komisijos tyrimo TDO įkūrė Tyrimo komisiją, kuri savo 2004 m. liepos mėn. ataskaitoje pateikė dvylika rekomendacijų, kurias Baltarusijos vyriausybė turėjo įvykdyti iki 2005 m. birželio mėn., kad būtų pagerinta nepatenkinama padėtis, susijusi su šių konvencijų taikymu: TDO konvencijos Nr. 87 dėl laisvės burtis į asociacijas ir teisės į organizavimą apsaugos bei Konvencijos Nr. 98 dėl teisės organizuoti ir teisės į kolektyvines derybas principų taikymo.
7. Pagal BLS reglamente nustatytą tvarką Komisija nusprendė pradėti šešių mėnesių laikotarpį, per kurį būtų stebima ir vertinama padėtis Baltarusijoje, ir tokiu būdu suteikė Baltarusijai papildomo laiko išsipareigoti, kad bus imamasi būtinų priemonių, siekiant atitikti pagrindines darbo teises ir principus, kaip nurodyta dvylikoje 2004 m. liepos mėn. TDO Tyrimo komisijos ataskaitos rekomendacijų.
8. Per minėtą šešių mėnesių laikotarpį, skirtą stebėjimui ir vertinimui (iki 2006 m. kovo mėn.), Baltarusija nepriėmė būtino išsipareigojimo. Vis dėlto Komisija ir toliau stebėjo padėtį Baltarusijoje, tačiau, kaip paaiškinta reglamento projekto konstatuojamosiose dalyse, Baltarusija iki 2006 m. spalio mėn. nepriėmė patenkinamo išsipareigojimo. Todėl Baltarusijos kilmės produktams taikomos preferencinės priemonės laikino panaikinimo priežastys išlieka ir, atsižvelgiant į tai, kad pirmiau išdėstytos teisės yra toliau pažeidinėjamos, kiekvieną dieną šios priežastys tampa vis svarbesnėmis.

9. Pagal Reglamento (EB) Nr. 980/2005 20 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytą procedūrą Taryba per vieną mėnesį kvalifikuota balsų dauguma turėtų priimti sprendimą dėl Komisijos pasiūlymo. Jei Taryba pritars laikinam preferencinių priemonių panaikinimui, reglamentas turėtų įsigalioti po šešių mėnesių nuo sprendimo priėmimo, išskyrus jei iki to laiko padėtis pasikeistų.
10. Jeigu Baltarusijoje nebėra laisvės burtis į asociacijas ir kolektyvinių derybų teisės pažeidimų, norint Baltarusijos kilmės produktams vėl pradėti taikyti preferencinę priemonę, reikėtų stebėti padėtį.

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

laikinais panaikinantį bendrųjų tarifų lengvatų taikymą Baltarusijos Respublikai

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 133 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 980/2005 dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo¹, ypač į jo 20 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

- (1) Pagal Reglamentą (EB) Nr. 980/2005 Baltarusijos Respublika (toliau – Baltarusija) yra Bendrijos bendrųjų tarifų lengvatų sistemos naudos gavėja.
- (2) 2003 m. sausio 29 d. Tarptautinė laisvųjų profesinių sąjungų konfederacija (TLPSK), Europos profesinių sąjungų konfederacija (EPSK) ir Pasaulinė darbo konfederacija (PDK) Komisijai pagal Reglamento (EB) Nr. 2501/2001 27 straipsnį pateikė bendrą prašymą atlikti tyrimą dėl tariamų laisvės burtis į asociacijas ir kolektyvinių derybų teisės Baltarusijoje pažeidimų.
- (3) Komisija, konsultuodamasi su Bendrųjų lengvatų komitetu, išnagrinėjo prašymą ir 2003 m. gruodžio 29 d. priėmė sprendimą² inicijuoti tyrimą. Paskelbus pranešimą³ suinteresuotųjų šalių buvo prašoma pateikti informaciją.
- (4) Baltarusijos valdžios institucijoms buvo oficialiai pranešta apie tyrimo pradžią. Minėtos institucijos neigė bet kokius Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijų Nr. 87 (dėl laisvės burtis į asociacijas ir teisės į organizavimą apsaugos) ir Nr. 98 (dėl teisės organizuoti ir teisės į kolektyvines derybas principų taikymo) pažeidimus.
- (5) Tačiau per tyrimą, kuris buvo vykdomas konsultuojantis su Bendrųjų lengvatų komitetu, Komisijos surinkta informacija patvirtino, kad esama rimtų ir sistemingų laisvės burtis į asociacijas ir teisės į kolektyvines derybas pagal TDO konvencijas Nr. 87 ir Nr. 98 pažeidimų. Be to, Komisija sužinojo, kad Tarptautinė darbo organizacija nagrinėjo padėtį Baltarusijoje dėl minėtų dviejų konvencijų laikymosi, ir 2003 m. lapkričio mėn. pradėjo savo atitinkamą tyrimą. 2004 m. liepos mėn.

¹ OL L 169, 2005 6 30, p. 1.

² OL L 5, 2004 1 9, p. 90.

³ OL C 40, 2004 2 14, p. 4.

parengtoje TDO tyrimo komisijos ataskaitoje pateikiama 12 rekomendacijų dėl konkrečių veiksmų, kurių reikia imtis, kad būtų pagerinta padėtis Baltarusijoje. Buvo reikalaujama, kad Baltarusija šias rekomendacijas įgyvendintų iki 2005 m. birželio 1 d., tačiau tai nebuvo padaryta. Remdamasi šia informacija ir atliktu tyrimu Komisija manė, kad laikinas preferencinės priemonės panaikinimas buvo pagrįstas.

- (6) 2005 m. rugpjūčio 17 d. Komisija nusprendė stebėti ir vertinti padėtį Baltarusijoje, susijusią su darbo teisėmis⁴. Į pranešimą apie šešių mėnesių stebėjimo ir tikrinimo laikotarpį⁵ buvo įtrauktas pareiškimas dėl Komisijos ketinimo teikti pasiūlymą Tarybai, susijusį su laikinu prekybos lengvatų taikymo nutraukimu, išskyrus jei iki laikotarpio pabaigos Baltarusija būtų prisiėmusi išipareigojimą imtis būtinų priemonių, siekdama atitikti 1998 m. TDO pagrindinių darbo teisių ir principų deklaracijoje nustatytus principus, kaip apibrėžta 2004 m. liepos mėn. TDO Tyrimo komisijos ataskaitos dvylikoje rekomendacijų. Baltarusijos valdžios institucijoms buvo oficialiai pranešta apie sprendimą ir paskelbimą.
- (7) Baltarusija neprisiėmė būtino išipareigojimo nei per šešių mėnesių laikotarpį, skirtą stebėjimui ir vertinimui, nei, kaip nurodyta toliau, per kitus mėnesius. Vietoje to 2006 m. kovo 30 d. Baltarusijos valdžios institucijos pateikė Komisijai pareiškimą dėl padėties, susijusios su laisvės burtis į asociacijas teisėmis Baltarusijoje. Komisija išnagrinėjo pareiškimą, tačiau padarė išvadą, kad jame nebuvo pateikta pakankamai įrodymų dėl išipareigojimo.
- (8) Tuo tarpu TDO valdyba 2006 m. kovo mėn. priėmė Laisvės burtis į asociacijas komiteto tolesnės veiklos ataskaitą, kurioje buvo pabrėžta, kad padėtis, susijusi su profesinių sąjungų teisėmis Baltarusijoje, iš tiesų blogėja, o Baltarusijos valdžios institucijos buvo paragintos nedelsiant imtis konkrečių priemonių.
- (9) Be to, 2006 m. gegužės 16 d. Komisija gavo Baltarusijos valdžios institucijų pranešimą dėl padėties, susijusios su laisvės burtis į asociacijas teisėmis Baltarusijoje. Kaip ir 2006 m. kovo 30 d. pareiškimo atveju, atidžiai išnagrinėjusi pranešimą Komisija padarė išvadą, kad jame nėra jokio patvirtinimo dėl išipareigojimo arba įtikinamos informacijos apie tai, kad padėtis būtų pasikeitusi. Šis padėties Baltarusijoje vertinimas buvo pateiktas 2006 m. birželio mėn. TDO tarptautinės darbo konferencijos standartų taikymo komiteto ataskaitoje, kurioje buvo pasmerktas Baltarusijos Vyriausybės nesugebėjimas įgyvendinti rekomendacijų ir pabrėžta, kad siekiant tikros ir apčiuopiamos pažangos būtina imtis skubių veiksmų. Be to, 2006 m. birželio mėn. vykusioje TDO remiamoje Tarptautinėje darbo konferencijoje Baltarusijos nuo 2004 m. liepos mėn. ignoruojamų 12 rekomendacijų neįgyvendinimas buvo įvertintas kaip besitęsiantis neveiklumas. Toks išskirtinis vertinimas yra naudojamas tik labai rimto ir nuolatinio ratifikuotos konvencijos nesilaikymo atvejais.
- (10) Komisija atidžiai išnagrinėjo iki šio meto Baltarusijoje įvykusius pokyčius, įskaitant 2006 m. spalio 14 d. Baltarusijos parengtą ir 2006 m. spalio 17 d. Komisijai pateiktą laišką. Laiške nebuvo pranešta apie veiksmingą išipareigojimą ar pateikta aiškių pagerėjusios padėties įrodymų, o tik dar kartą nurodomi galimi ketinimai, tačiau nepateikiama informacijos apie veiksmingą TDO konvencijų Nr. 87 ir Nr. 98 principų

⁴ OL L 213, 2005 8 18, p. 16.

⁵ OL C 240, 2005 9 30, p. 41.

įgyvendinimą. TDO konvencijose Nr. 87 ir Nr. 98 nustatyti principai ir toliau pažeidinėjami.

- (11) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Baltarusijos kilmės produktams preferencinė priemonė turėtų būti laikinai panaikinta iki kol bus nuspręsta, kad nebėra priežasčių, pateisinančių laikinąjį panaikinimą.
- (12) Šis reglamentas turėtų įsigalioti po šešių mėnesių nuo jo priėmimo, nebent iki to laiko bus nuspręsta, kad nebėra priežasčių, pateisinančių laikinąjį nutraukimą.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamente (EB) Nr. 980/2005 numatyta preferencinė priemonė Baltarusijos kilmės produktams yra laikinai panaikinama.

2 straipsnis

Jeigu Baltarusijoje nebėra laisvės burtis į asociacijas ir teisės į kolektyvines derybas pažeidimų, Taryba, gavusi Komisijos pasiūlymą, kvalifikuota balsų dauguma iš naujo nustato preferencinę priemonę Baltarusijos kilmės produktams.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja po šešių mėnesių nuo jo priėmimo.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, [...]

*Tarybos vardu
Pirmininkas*

**TEISINĖ GALIA TURINTI FINANSINĖ PAŽYMA, SKIRTA PASIŪLYMAMS,
KURIŲ POVEIKIS BIUDŽETUI SUSIJĘS IŠIMTINAI SU PAJAMOMIS**

FINANSINĖ PAŽYMA		[...]	
		DATA: [...]	
1. BIUDŽETO IŠLAIDŲ KATEGORIJA: 120 – 12 905,4 milijonų EUR		ASIGNAVIMAI: [...]	
2. PAVADINIMAS: Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, laikinai panaikinančio bendrųjų tarifų lengvatų taikymą Baltarusijos Respublikai			
3. TEISINIS PAGRINDAS: [...]			
4. TIKSLAI: Reglamento (EB) Nr. 2501/2001 (BLS reglamento) 26 straipsnio 1 dalies b punkto [atitinkančio Reglamento (EB) Nr. 980/2005 16 straipsnio 1 dalies a punktą], panaikinančio tarifų lengvatų taikymą Baltarusijai dėl rimtų ir sistemingų asociacijų laisvės pažeidimų, taikymas			
5. FINANSINIS POVEIKIS	12 MĖNESIŲ LAIKOTARPI S (milijonų EUR)	EINAMIEJI FINANSINIAI METAİ [n] (milijonų EUR)	KITI FINANSINIAI METAİ [n+1] (milijonų EUR)
5.0 IŠLAIDOS – IŠSKAIČIUOJAMOS IŠ EB BIUDŽETO (GRAŽINAMOSIOS IŠMOKOS IR (ARBA) INTERVENCIJOS) – NACIONALINIŲ VALDŽIOS INSTITUCIJŲ – KITŲ	[...]	[...]	[...]
5.1 PAJAMOS – EB NUOSAVI IŠTEKLIAI (IŠLYGINAMIEJI MOKESČIAI IR (ARBA) MUITAI) – NACIONALINĖS	[9,0]	[0]	[4,5]
	[n+2]	[n+3]	[n+4]
5.0.1 NUMATOMOS IŠLAIDOS	[...]	[...]	[...]
5.1.1 NUMATOMOS PAJAMOS	[...]	[...]	[...]
5.2 APSKAIČIAVIMO METODAS: [...]			
6.0 AR PROJEKTĄ GALIMA FINANSUOTI IŠ ASIGNAVIMŲ, ĮRAŠYTŲ ATITINKAMAME EINAMOJO BIUDŽETO SKYRIUJE?			TAIP NE
6.1 AR PROJEKTĄ GALIMA FINANSUOTI PERVEDIM AIS TARP EINAMOJO BIUDŽETO SKYRIŲ?			TAIP NE
6.2 AR BUS REIKALINGAS PAPILDOMAS BIUDŽETAS?			TAIP NE
6.3 AR REIKIA NUMATYTI ASIGNAVIMUS BŪSIMUOSE BIUDŽETUOSE?			TAIP NE
PASTABOS: Iš Baltarusijos pagal BLS: metai importas (EUR) 2002 190 milijonų 2003 224 milijonai 2004 285 milijonai 2005 388 milijonai Apytiksliai nustatyta, kad 2005 m. prarasta mažiau kaip 12 milijonų EUR nuosavų išteklių (remiantis septyniasdešimties svarbiausių prekių importo CIF vertėmis)			